

6. Особливості проходження МСЕК та відновлення втрачених документів під час дії воєнного стану. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/osoblyvosti-prokhozhenia-msek-ta-vidnovlennia-vtrachenykh-dokumentiv-pid-chas-dii-voiennoho-stanu>

REFERENCES:

1. Instruktisiia shchodo zapovnennia formy pervynnoi oblikovoi dokumentatsii № 088/o «Napravlennia na medyko-sotsialno-ekspertnu komisiuu (MSEK)». (2012, February 14). [Instructions for filling out the primary accounting documentation form No. 088/o "Referral to the medical-social-expert commission (MSEK)". Nakaz Ministerstva okhorony zdorovia. № 110 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0695-12#Text> [in Ukrainian].
2. Instruktisii pro vstanovlennia hrup invalidnosti. (2011, September 5). [Instructions on establishing disability groups]. Nakaz Ministerstva okhorony zdorovia № 561 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1295-11#Text> [in Ukrainian].
3. Pytannia medyko-sotsialnoi ekspertyzy. (2009, December 3). [Issues of medical and social expertise], Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 1317 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
4. Deiaki pytannia poriadku provedennia medyko-sotsialnoi ekspertyzy na period dii voiennoho stanu na terytorii Ukrainy (2022, March 8). [Some issues of the procedure for conducting a medical and social examination during the period of martial law on the territory of Ukraine]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 225 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
5. Pro vnesennia do deiakykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy zmin shchodo stroku povtornoho ohliadu osib z invalidnistiu ta prodovzhennia stroku dii deiakykh medychnykh dokumentiv v umovakh voiennoho stanu. (2022, March 30). [On the introduction of changes to some resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine regarding the period of re-examination of persons with disabilities and the extension of the period of validity of certain medical documents under martial law]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 390 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/390-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
6. Osoblyvosti prokhozhenia MSEK ta vidnovlennia vtrachenykh dokumentiv pid chas dii voiennoho stanu. (2022). [Peculiarities of passing the MSEK and restoring lost documents during martial law], Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/osoblyvosti-prokhozhenia-msek-ta-vidnovlennia-vtrachenykh-dokumentiv-pid-chas-dii-voiennoho-stanu> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.11.2022

УДК 342.951

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-94-98

Наливайко Олег Юрійович,

аспірант кафедри права та правоохоронної діяльності

Центральноукраїнського державного педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

e-mail: nalivaikooy@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9660-1748>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ПІДГРУНТЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ФОРМ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

У статті визначено ключові форми громадського контролю за діяльністю органів державної влади, які розподілено на загальні, спеціальні та спеціалізовані групи. Характеризуються наведені форми з розкриттям їхньої сутності та змістовного наповнення. До загальних форм громадського контролю віднесені ті з них, які є доступними більшості громадянам. Ця загальнодоступність забезпечується з урахуванням того, що останні знаходять своє закріплення у нормах Конституції України. Вони є нормами прямої дії, що можуть бути використані широким колом осіб, зокрема у формі звернень, запитів про отримання публічної інформації та масових зібрань.

Наголошено на тому, що спеціальні форми громадського контролю вимагають проведення підготовчої роботи з боку громадян та інститутів громадянського суспільства. У процесі чого відбувається санкціонування контролю за суб'єктами публічного управління, яке здійснюється від імені населення. Ці форми є залежними від рішень суб'єктів владних повноважень, що викликає деякі сумніви на предмет їхньої ефективності та дієвості.

Обґрунтовано, що спеціалізовані форми громадського контролю ініціюються не громадськістю, а суб'єктами публічного управління. У такий спосіб реалізується важливе завдання щодо інформування громадськості про стан та перспективи функціонування суб'єктів публічного управління.

Здійснено загальну характеристику особливостей сучасного стану адміністративно-правового забезпечення інституту громадського контролю в цій сфері. Під таким забезпеченням запропоновано розуміти сукупність юридичних засобів, спрямованих на розвиток дієвого механізму залучення певних інститутів громадянського суспільства й окремих громадян до управління державними справами шляхом сприяння здійсненню рівноправної та раціональної взаємодії

органів публічної влади з різними зацікавленими прошарками населення.

Ключові слова: громадський контроль, адміністративно-правове забезпечення, інститути громадянського суспільства, органи державної влади.

Nalyvayko O. ADMINISTRATIVE AND LEGAL BASIS OF IMPLEMENTATION FORM OF PUBLIC CONTROL OVER THE ACTIVITIES OF STATE AUTHORITY BODIES

The article defines the key forms of public control over the activities of state authorities, which are divided into general, special and specialized groups. The given forms are characterized with the disclosure of their essence and content. General forms of public control include those that are accessible to most citizens. This general availability is ensured taking into account the fact that the latter find their consolidation in the norms of the Constitution of Ukraine. They are norms of direct action that can be used by a wide range of persons, in particular in the form of appeals, requests for obtaining public information and mass gatherings.

It is emphasized that special forms of public control require preparatory work by citizens and institutions of civil society. In the process, the authorization of control over subjects of public administration, which is carried out on behalf of the population, takes place. These forms are dependent on the decisions of the subjects of power, which raises some doubts about their efficiency and effectiveness.

It is substantiated that specialized forms of public control are not initiated by the public, but by subjects of public administration. In this way, the important task of informing the public about the state and prospects of the functioning of public administration entities is implemented.

A general characterization of the features of the current state of administrative and legal support of the institute of public control in this area has been carried out. Such provision is proposed to be understood as a set of legal means aimed at developing an effective mechanism for involving certain institutions of civil society and individual citizens in the management of state affairs by promoting equal and rational interaction of public authorities with various interested strata of the population.

Key words: public control, administrative and legal support, institutions of civil society, state authorities.

Постановка проблеми. Динамічний розвиток громадянського суспільства в Україні зумовлює подальше змістовне формування його інститутів, одним із яких виступає громадський контроль. Існуючий потенціал громадського контролю та подальші перспективи використання його інструментарію доводять той факт, що це явище цілком можна вважати феноменом у механізмі публічного управління, який потребує подальшого поглибленого наукового вивчення всіма науками гуманітарного циклу: від філософії до юриспруденції. Метою ж юридичних наук у науковому пізнанні суті та призначення громадського контролю є вироблення адміністративно-правових засад забезпечення такого контролю, визначення меж його дозволеного впливу, форм і методів. У кінцевому підсумку правова доктрина вимальовує контури громадського контролю як відповідного правового інституту в межах адміністративного права, де першочерговим є з'ясування сучасного стану досліджуваного явища правової дійсності та форм його вираження з метою визначення оптимальних і раціональних шляхів його подальшого розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика громадського контролю вже протягом досить тривалого часу залишається в переліку актуальних тем для наукових дискусій представників правової науки. Не можна не згадати також і про значення громадського контролю для демократичних перетворень, оскільки в останньому проявляється конституційна теза про те, що уся влада у державі походить від народу. Викладеним підтверджується стійкий науковий інтерес до зазначеного інституту з боку таких вчених, як Н. Л. Бойко, С. Г. Братель, С. Ф. Денисюк, І. В. Кресіна, В. К. Нікітін, О. М. Музичук, В. С. Шестак та б. ін. Зазначимо, що результати наведених досліджень невпинно втрачають свою актуальність зумовленого постійним удосконаленням і розвитком адміністративно-правових засад організації та здійснення різних форм громадського контролю.

Метою статті є з'ясування сучасного стану адміністративно-правового регулювання ключових форм громадського контролю за діяльністю органів державної влади в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Громадський контроль виникає, коли формується та розвивається громадянське суспільство, забезпечується узгодженість приватного та суспільного інтересів. Цей баланс потребує системи підтримки, де внутрішнім механізмом становлення інститутів демократії є формування їх в рамках практик щодо захисту найменш захищених верств населення. В силу об'єктивних причин представникам держави часто властиві зловживання владними повноваженнями і реалізація своїх повноважень на шкоду суспільним, що підтверджує її неготовність до ґрунтового соціального діалогу.

Поняття «громадський контроль» увійшло в лексикон населення зовсім недавно. Упродовж останніх років точилися дискусії з приводу цієї категорії. Причин появи цього терміна можна назвати багато, проте головною причиною прояву зацікавленості контролем з боку громадськості є поступовий розвиток правосвідомості громадян України. Окрім консолідуючої ролі у суспільстві, діяльність громадського контролю є просвітницькою для груп населення, з якими проводиться робота, що вимагає постійного підвищення кваліфікації спеціалістів, які здійснюють даний вид контролю. Найважливіша роль громадського контролю – формування нових механізмів суспільної координації, повніше використовувати їхній потенціал і дотримання гармонії узгодженого розвитку.

Сучасний науковий дискурс також пов'язаний з проблемами соціальної значущості громадського контролю та його кореляції з такими поняттями, як «демократія», «соціальна держава». Цей контроль виступає в суспільстві в ролі регулятора, індикатора суспільного розвитку і соціокультурного прогресу. Він розглядається як невід'ємна складова частина найбільш ефективного демократичного механізму впливу

суспільства на публічну владу. Ю. С. Сурмін, А. Р. Мельник, пропонують під громадським контролем розуміти один з видів соціального контролю за діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, який здійснюється об'єднаннями громадян та самими громадянами і є важливою формою реалізації демократії та способом залучення населення до публічного управління [1, с. 120].

Громадський контроль як вид соціального контролю є функцією громадянського суспільства і способом залучення населення до управління суспільством та державою. Він є важливою формою реалізації демократії, оскільки дає можливість населенню брати участь у державному управлінні, вирішенні державних і громадських справ, активно впливати на діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування [2, с. 12]. Суб'єктами громадського контролю можуть виступати окремі громадяни, їх об'єднання [3].

У цілому ж під адміністративно-правовим забезпеченням громадського контролю за діяльністю органів публічної влади пропонуємо розуміти сукупність взаємозалежних і узгоджених юридичних засобів, передбачених нормами адміністративного права, спрямованих на формування й розвиток дієвого механізму залучення певних інститутів громадянського суспільства й окремих громадян до управління державними справами шляхом сприяння здійсненню рівноправної та раціональної взаємодії органів публічної влади з різними суспільними прошарками з метою створення належних умов для ефективної реалізації та захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина й виконання управлінських повноважень органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їхніми службовими і посадовими особами, іншими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Аналіз нормативних актів, які стосуються порядку організації та здійснення громадського контролю, дозволяє дійти висновку про наявність загальних, спеціальних і спеціалізованих форм громадського контролю. На наш погляд, до загальних форм громадського контролю можуть бути віднесені ті, які є доступними будь-якій приватній особі на безумовній основі. Така загальнодоступність забезпечується за рахунок того, що останні знаходять своє закріплення у нормах Конституції України, які є нормами прямої дії, як наслідок, можуть бути використані широким колом осіб, зокрема у формі звернень, запитів про отримання публічної інформації та масових зібрань [4].

Усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк. Конкретизація зазначеного права знайшла отримання у Законі України «Про звернення громадян» [5], яким передбачено, що приватні особи можуть звертатися до суб'єктів публічного управління із пропозиціями, зауваженнями, заявами, клопотаннями і скаргами. У межах будь-якого з названих видів звернень громадяни можуть зажадати від суб'єктів публічного управління відповідних пояснень або коментарів з приводу вчинених (невчинених) дій чи рішень, при чому незалежно від того, чи стосуються останні безпосередньо заявника.

Важливим елементом адміністративно-правового статусу громадян є їх право на доступ до публічної інформації, у межах реалізації якого також може здійснюватися громадський контроль за суб'єктами публічного управління. Це знайшло свою подальшу конкретизацію у Законі України «Про доступ до публічної інформації» [6], де, зокрема, зазначено, що приватні особи мають право на доступ до публічної інформації, під якою розуміється відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації.

Спеціальні форми громадського контролю вимагають проведення певної підготовчої роботи з боку громадян та інститутів громадянського суспільства. У процесі такої підготовки відбувається певне санкціонування громадського контролю за суб'єктами публічного управління, яке здійснюється від імені останніх. Такі форми громадського контролю є у певній мірі залежними від рішень (дій) суб'єктів публічного управління, що викликає певні сумніви на предмет їх ефективності та дієвості.

До названих форм громадського контролю можна віднести насамперед громадські ради, які функціонують на підставі постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [7], якою затверджено Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади. Це положення знайшло свою подальшу конкретизацію вже на рівні наказів та розпоряджень названих суб'єктів публічного управління.

Основними завданнями громадських рад є: створення умов для реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами; здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади; сприяння врахуванню органом виконавчої влади громадської думки під час формування та реалізації державної політики. Не можна не згадати також інститут громадських спостерігачів, за допомогою якого на сьогоднішній день здійснюється громадський контроль за функціонуванням суб'єктів публічного управління. В якості прикладу можна назвати організоване на підставі наказу МОН від 25.11.2011 № 1354 громадське спостереження за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників закладів освіти [8].

Окремої уваги заслуговує інститут громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади,

затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади» [9]. У межах такої експертизи інститути громадянського суспільства можуть давати оцінку діяльності органів виконавчої влади, ефективності прийняття і виконання такими органами рішень, підготовці пропозицій останніх щодо розв'язання суспільно значущих проблем.

Спеціалізовані форми громадського контролю можна лише умовно називати такими, оскільки вони ініціюються не громадськістю, а фактично суб'єктами публічного управління. Попри це за їхній рахунок реалізується важливе завдання – відбувається інформування громадськості про стан та перспективи функціонування суб'єктів публічного управління. Отримана інформація може бути пізніше використана громадськістю для проведення, так би мовити, повномасштабного громадського контролю за діяльністю того або іншого суб'єкта публічного управління. Ведучи мову про опосередковані форми громадського контролю ми маємо на увазі насамперед обов'язок суб'єктів публічного управління інформувати громадськість про свою діяльність. Так, на сьогоднішній день, зазначений суб'єкти публічної адміністрації інформують громадськість про: результати проведення заходів щодо запобігання корупції; європейську інтеграцію; стан довкілля тощо.

Висновки. Наведене вище дозволяє підсумувати, що нині в Україні напрацьовано чималу кількість форм громадського контролю за суб'єктами публічного управління, які відрізняються одна від одної за низкою характеристик. Таке різноманіття форм контрольної діяльності дозволяє досягнути мобільності функціонування інститутів громадянського суспільства у справі забезпечення прозорості, ефективності та законності функціонування суб'єктів владних повноважень. Натомість значна кількість форм громадського контролю нині існує переважно на теоретичному рівні, оскільки нормативними актами не визначено порядок їхньої реалізації на практиці. Це вимагає подальшого сталого розвитку засад адміністративно-правового забезпечення громадського контролю за ключовими напрямками діяльності органів публічної влади.

Для громадського контролю за діяльністю органів публічної влади притаманні такі характерні властивості: а) слугує однією із головних функцій суспільства, спрямованої на формування і розвиток паритетної взаємодії населення з державними інституціями та оптимізації діяльності публічної влади; б) виступає формою загальної участі громадськості в управлінні державними справами та розвиває соціальну активність громадян; в) сприяє підтриманню легітимності діяльності органів публічної влади та забезпечує її корегування у разі необхідності; г) здійснюється індивідуально або колективно представниками суспільства, не наділених державно-владними повноваженнями; д) передбачає дієве реагування на суспільні ініціативи суб'єктів владних повноважень, щодо яких здійснюється громадський контроль, за передбаченою законодавством процедурою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / наук.-ред. колегія: Ю.В. Ковбасюк та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 1. 2011. 748 с.
2. Пришляк Г. Я. Правові форми демократичного контролю в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01. Львів, 2011. 20 с.
3. Кондратенко В. М. Публічно-громадське партнерство як важлива складова побудови дієвої системи адміністративно-правових засобів забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю. *Право та державне управління*. 2018. № 4. С. 64–70.
4. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
5. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
6. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
7. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996. *Офіційний вісник України*. 2010. № 84. Ст. 2945.
8. Про затвердження Положення про громадське спостереження за проведенням зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників загальноосвітніх навчальних закладів : наказ МОН України від 25.11.2011 № 1354. *Офіційний вісник України*. 2011. № 101. Ст. 3729.
9. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 976. *Офіційний вісник України*. 2008. № 86. Ст. 2889.

REFERENCES:

1. Kovbasiuk, Yu.V. (2011). *Entsyklopediia derzhavnoho upravlinnia*. [Encyclopedia of public administration]. u 8 t. T.1. 748. [in Ukrainian].
2. Pryshliak, H. Ya. (2011). *Pravovi formy demokratychnoho kontroliu v Ukraini*. [Legal forms of democratic control in Ukraine]. Avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : spets. 12.00.01. 20. [in Ukrainian].
3. Kondratenko, V. M. (2018). *Publichno-hromadske partnerstvo yak vazhlyva skladova pobudovy diievoi systemy administratyvno-pravovykh zasobiv zabezpechennia prav i svobod osib z invalidnistiu*. [Public-public partnership as an important component of building an effective system of administrative and legal means of ensuring

the rights and freedoms of persons with disabilities]. *Pravo ta derzhavne upravlinnia*. № 4. 64–70. [in Ukrainian].

4. *Konstytutsiia Ukrainy*. (1996). [Constitution of Ukraine]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. № 30. 141. [in Ukrainian].

5. *Pro zvernennia hromadian*. (1996, October 2) [On the appeal of citizens]. *Zakon Ukrainy vid № 393/96-VR*. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. № 47. 256. [in Ukrainian].

6. *Pro dostup do publichnoi informatsii* (2011, January 13). [On access to public information]. *Zakon Ukrainy № 2939*. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. № 32. 314. [in Ukrainian].

7. *Pro zabezpechennia uchasti hromadskosti u formuvanni ta realizatsii derzhavnoi polityky*. (2010, November 3). [On ensuring public participation in the formation and implementation of state policy]. *postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 996*. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. № 84. 2945. [in Ukrainian].

8. *Pro zatverdzhennia Polozhennia pro hromadske sposterezhennia za provedenniam zovnishnoho nezalezhnogo otsiniuvannia navchalnykh dosiahnen vypuskniviv zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv* (2011, November 25). [On the approval of the Regulation on public monitoring of external independent assessment of educational achievements of graduates of general educational institutions]. *Nakaz MON Ukrainy № 1354*. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. № 101. 3729. [in Ukrainian].

9. *Pro zatverdzhennia Poriadku spryiannia provedenniu hromadskoi ekspertyzy diialnosti orhaniv vykonavchoi vlady* (2008, November 5). *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 976*. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. № 86. 2889. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 19.11.2022

УДК 342.951

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-98-103

Хачатрян Артур Арменович,

аспірант кафедри права та правоохоронної діяльності

Центральноукраїнського державного педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

e-mail: xachatryanaa2000@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-7726-7657>

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА Й КОНСУЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН

У статті розкрито сутність державної політики України у сфері міжнародного співробітництва і дипломатії як сукупності основоположних цінностей, ціннісних орієнтацій, вичерпно сформульованих, спланованих та юридично закріплених у стратегічних документах взаємопов'язаних першочергових дій, заходів і рішень уповноважених органів державної влади у межах визначених законодавством для них інституційних і функціональних ієрархічних рівнів, а також управлінських, правових, фінансових, соціально-економічних та інших механізмів їхньої реалізації, спрямованих на забезпечення захисту національних інтересів, реалізацію зовнішньополітичного курсу України зі сталого розвитку та укріплення дипломатичними методами, формами і засобами основних взаємовигідних зв'язків з іноземними державами та міжнародними організаціями.

Здійснено аналіз низки нормативно-правових актів в окресленій сфері, на підставі чого вибудовано три взаємопов'язані рівні державної політики, які відбиті у низці вітчизняних стратегічних і планових нормативно-правових документів, серед яких: 1) рівень європейської та євроатлантичної інтеграції; 2) рівень транскордонного співробітництва; 3) зовнішньополітичний відомчий рівень.

Обґрунтовується, що на сьогодні євроінтеграційні процеси є тими чинниками, що зумовлюють трансформацію й формування модернізованої України, що викликає необхідність переосмислення функцій держави, політики і влади, функціональна єдність яких поступово уніфікується, розширюється значення принципів цілеспрямованості, нестандартності, гібридності й різноманітності у політичному житті осучасненого суспільства. Розвиток соціально-економічних процесів і формування демократичного суспільства в Україні спричиняють посилену увагу до генези державної політики та її соціально-політичного середовища.

Ключові слова: державна політика, дипломатія, Європейський Союз, євроінтеграція, консульські відносини, міжнародне співробітництво, стратегічні документи.

Khachatryan A. LEGAL BASIS OF STATE POLICY OF UKRAINE IN THE SPHERE OF INTERNATIONAL COOPERATION AND CONSULAR RELATIONS

The article reveals the essence of the state policy of Ukraine in the field of international cooperation and diplomacy as a set of fundamental values, value orientations, exhaustively formulated, planned and legally enshrined in strategic documents interconnected priority actions, measures and decisions of authorized state authorities within the limits set for them by legislation institutional and functional hierarchical levels, as well as administrative, legal, financial, socio-economic and other mechanisms for their implementation, aimed at ensuring the protection of national interests, the implementation of Ukraine's foreign policy

Випуск 13. 2022

© А.А.Хачатрян, 2022